

Činnosť zločineckej skupiny a legalizácia výnosu z trestnej činnosti – vzájomné súvislosti

Cádra, R.*

CÁDRA, R.: Činnosť zločineckej skupiny a legalizácia výnosu z trestnej činnosti – vzájomné súvislosti. Právny obzor, 108, 2025, č. 4, s. 369 – 381. <https://doi.org/10.31577/pravnyobzor.2025.4.04>

Criminal group activity and money laundering – interrelationships. The annual proceeds of organized crime, committed by criminal groups, achieve worldwide amount of hundreds of billions of euros. Each criminal group is able to consume part of its proceeds without the need to legalize them. Despite this, there remains a huge amount of proceeds of crime that exceeds the possibilities of direct consumption without concealing their origin and thus their legalization. The criminal offence of legalization of proceeds of crime is therefore an integral part of organized crime committed by criminal groups around the world. The article deals with the interrelationships between the Slovak legislative regulation of criminal groups and the criminal offense of legalization of proceeds of crime.

Key words: money laundering, legalisation of proceeds of crime, criminal group, organized group

Úvod

Uvoľnenie spoločenských pomerov na Slovensku po roku 1989 prinášalo (za súčasnej transformácie represívnych orgánov štátu) aj negatívne dôsledky, napríklad v podobe páchania organizovanej kriminality, a to aj prostredníctvom zločineckých skupín. Samozrejme, že v globálnom prostredí bola štruktúra zločineckých skupín (s väčším či menším presahom aj na územie Slovenskej republiky) známa už aj pred rokom 1989. Po tomto roku sa však na území Slovenskej republiky začali vytvárať nové kriminálne zoskupenia, ktoré sa postupne pretransformovali na zločinecké skupiny, prechádzajúce od páchania jediného druhu trestných činov na obmedzenom území (napríklad tzv. *výpalné*) na páchanie viacerých druhov trestných činov (napríklad daňové trestné činy v oblasti „*liehov či minerálnych olejov*“, alebo drogová trestná činnosť, obchodovanie so zbraňami alebo s ľuďmi). Táto druhovo rozmanitá trestná činnosť bola páchaná už spravidla na celom území SR, resp. postupne aj s presahom na previazané štruktúry zločineckých skupín nachádzajúcich sa v iných štátoch (napr. v rámci obchodovania s drogami, so zbraňami, s ľuďmi, umeleckými či historickými predmetmi, v rámci páchania počítačovej kriminality, tzv. phishingových podvodov, prevádzačstva, ale napríklad aj tzv. environmentálnej kriminality a pod.).

Zločinecké skupiny vždy fungovali a fungujú na princípe klasického biznis modelu s cieľom „*dosiahnuť čo najväčší zisk pri čo najmenších nákladoch*“. Zločinecká skupina má teda svojim spôsobom charakter obchodnej spoločnosti s tým rozdielom, že vzhľadom na nelegálnosť činnosti zločineckej skupiny je možné časť výnosov použiť na po-

* JUDr., Ing. Rudolf Cádra, advokát.

krytie nákladov na ďalšie fungovanie zločineckej skupiny a túto časť výnosov teda nie je potrebné legalizovať. Pôjde nielen o náklady spojené s odmeňovaním členov zločineckej skupiny v rozsahu, v akom sú títo členovia schopní odmeny spotrebovať bez toho, aby bolo potrebné túto časť výnosu z trestnej činnosti legalizovať, ale pôjde aj napríklad aj o náklady na úplatky v prípade potreby ovplyvnenia úradníkov verejnej správy, náklady na vyškolenie nových členov zločineckej skupiny nahradzujúcich členov, ktorí sa nachádzajú napríklad vo výkone trestu odňatia slobody, náklady na zakrývanie trestnej činnosti a pod. Vo všeobecnosti hovoríme o takej časti výnosov, ktorú je zločinecká skupina schopná spotrebovať bez toho, aby bolo potrebné výnosy legalizovať.

Ako už bolo uvedené, účelom činnosti zločineckej skupiny je dosiahnutie čo najväčšieho zisku, čo logicky predpokladá záujem vedenia zločineckej skupiny na vytvorení takeého zisku (získanie takých výnosov z trestnej činnosti), ktoré sú rádovo podstatne vyššie ako výnosy, ktoré dokáže zločinecká skupina spotrebovať bez potreby ich legalizácie. V opačnom prípade by totiž existencia samotnej zločineckej skupiny nemala žiadny ekonomický význam. Spotrebúvanie výnosov z trestnej činnosti v rámci legálneho trhu však prináša riziko záujmu represívnych orgánov štátu, a teda pri eliminovaní rizika spojeného so záujmom represívnych orgánov štátu o jednotlivých členov zločineckej skupiny (alebo aj o zločineckú skupinu ako celok) je nevyhnutné investovať ďalšiu časť nelegálnych výnosov z trestnej činnosti zločineckej skupiny do rôznych legalizačných štruktúr tak, aby mohla byť časť výnosov z trestnej činnosti následne nimi nerušené a legálne užívané. Ide o časť výnosov z trestnej činnosti, ktorých spotrebúvanie si vyžaduje ich legalizáciu. Činnosťou (spravidla úmyselnou) zameranou na legalizáciu výnosu z trestnej činnosti dochádza k páchanu trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti (§ 233 – § 234 TZ). Z dôvodov, ktoré sme už uviedli, je však zrejmé, že páchanie trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti je obvykle previazané z trestnou činnosťou páchanou zločineckou skupinou.

1. Všeobecne k zločineckej skupine

Pojem zločinecká skupina bol do nášho právneho poriadku zafinovaný zákonom č. 183/1999 Z. z., novelou Trestného zákona (zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) a následné zmeny boli vykonané novelami označeného Trestného zákona, zák. č. 421/2002 Z. z. a zák. č. 403/2004 Z. z.

V súčasnosti je pojem zločinecká skupina vymedzený v ustanovení § 129 ods. 4 Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. (ďalej len „TZ“) takto: „*Zločineckou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie štruktúrovaná skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej zločinov, trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 alebo niektorý z trestných činov korupcie podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody.*“

Pojem skupiny páchajúcej závažný organizovaný zločin je upravený aj v Dohovore Organizácie Spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu – New

York, 15. 11. 2004, oznámenie č. 621/2003 Z. z. (ďalej len „Dohovor OSN“) a v rámci rozhodnutí Rady Európskej únie č. 2008/841/SVV z 24. októbra 2008 o boji proti organizovanému zločinu (Ú. v. EÚ L 300, 11. 11. 2008, ďalej len „rozhodnutie Rady“).

Dohovor OSN vymedzuje len jedinú definíciu tzv. organizovanej zločineckej skupiny, pričom už len z názvu tejto definície je zrejmé, že pojem „organizovaná“ sa viaže na štruktúru skupiny a pojem „zločinecká“ sa viaže na zameranie činnosti skupiny. Za organizovanú zločineckú skupinu pritom Dohovor OSN považuje trestné činy, za ktoré je možné uložiť trest odňatia slobody najmenej 4 roky. Obdobný spôsobom definuje tzv. zločineckú organizáciu aj rozhodnutie Rady. Pokiaľ však označené medzinárodné dokumenty poznajú v rámci zoskupení páchajúcich organizovanú kriminalitu len jedinú definíciu „skupiny“, slovenská legislatíva upravuje samostatne pojem „zločinecká skupina“ a samostatne pojem „organizovaná skupina“.

Rozdielnosť v slovných vyjadreniach jednotlivých definičných znakov zločineckej skupiny, ktorú je možné konštatovať pri vzájomnej komparácii definícií zločineckej skupiny podľa Dohovoru OSN, rozhodnutia Rady a ustanovenia § 129 ods. 4 TZ a čiastočné prekryvanie sa definičných pojmov organizovanej a zločineckej skupiny podľa slovenského TZ, spôsobuje v aplikačnej praxi významné problémy pri výklade rozsahu týchto pojmov.

Napríklad Najvyšší súd SR vo svojom uznesení sp. zn. 5 Tostš 1/2023 (pozri aj uznesenia sp. zn. 5To/9/201 a sp. zn. 5 Tostš 10/2023) vyložil definíciu pojmu zločinecká skupina tak, že na konštatovanie existencie zločineckej skupiny nie je potrebné, aby bola jednoznačne daná štruktúrovanosť skupiny, nemusí existovať ani organizačná úroveň, ktorá by koordinovala činnosť zločineckej skupiny a činnosť jednotlivých členov nemusí podliehať žiadnemu konkrétnemu riadeniu a ani kontrole plnenia úloh.

V uznesení sp. zn. 4Tostš/1/2023 však Najvyšší súd SR poukázal na to, že „medzinárodné dokumenty (Dohovor a rámcové rozhodnutie) nerozlišujú medzi jednotlivými stupňami organizovaného zločinu z hľadiska jeho závažnosti, ale stanovujú jednotné spoločné kritériá pre vyhodnotenie trestnej činnosti ako organizovanej“, pričom v nadväznosti na to, že Slovenská republika pozná nielen zločineckú, ale aj organizovanú skupinu a zločineckú skupinu považuje za najvyššiu a najzávažnejšiu formu páchania organizovanej kriminality, potom musí ísť o skupinu vertikálne členenú, musia existovať stupne nadradenosti a podradenosti a musí existovať v rámci tejto štruktúry aj prvok kontroly a prvok vyvodzovania dôsledkov pre neplnenie pokynov, aj keď len napr. vo forme vylúčenia člena zo zločineckej skupiny spojeného so stratou príjmov z činnosti zločineckej skupiny (pozri aj ďalšie rozhodnutia sp. zn. 4To/7/2022, sp. zn. 4Tost/27/2022 a sp. zn. 4Tost/51/2021).

Problematika výkladu jednotlivých hmotnoprávných aspektov pojmu zločinecká skupina presahuje rámec vymedzenia obsahu tohto článku, avšak vzhľadom na to, že takáto rozdielnosť rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít spôsobuje problémy aj v rámci pochybností o rozsahu dokazovania jednotlivých hmotnoprávných aspektov, na účely ďalšej argumentácie v tomto článku budú použité závery z uznesenia sp. zn. 4Tostš/1/2023. Tieto právne závery sú zatiaľ väčšinové, sú logické, nevzdávajú sa od

legálnej definície pojmu zločinecká skupina z ustanovenia § 129 ods. 4 TP, vzhľadom na existenciu legálnej definície pojmu organizovaná skupina sa neodkláňajú ani od zmyslu označených medzinárodných dokumentov, nevybočujú z princípu právnej istoty ako neoddeliteľnej súčasti právneho štátu a najmä korešpondujú s vážnosťou vymedzenia pôsobenia zločineckej skupiny v prípadoch najzávažnejších foriem trestnej činnosti (zločiny a iné spoločensky závažné trestné činy), pričom závažnosť tohto zoskupenia je podporená aj aktuálnou trestnou sadzbou hroziacou za spáchanie trestného činu zločineckou skupinou (spodná hranica možného trestu odňatia slobody je 5 rokov).

Trestná činnosť páchaná zločineckou skupinou definovanou v slovenskom TZ je najzávažnejšou formou páchania trestnej činnosti, ktorá nepozná ani hranice konkrétneho druhu trestnej činnosti a nepozná ani hranice svojho pôsobenia (konkrétneho štátu alebo miesta kdekoľvek na svete). Z uvedeného dôvodu by mal byť pojem „zločinecká skupina“ vymedzený podľa toho, čo takáto štruktúra dokáže páchať, a nie podľa toho, čo v skutočnosti pácha (alebo páchanie akého druhu kriminality jej bolo preukázané).

Aj výklad ustanovenia § 129 ods. 4 TZ v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Tostš 1/2023 je pritom (v nadväznosti na definíciu tzv. organizovanej skupiny podľa § 129 ods. 2 TP) pochopiteľný, avšak tento výklad by sa javil ako príliehavejší po vypustení konkrétnych druhov trestnej činnosti, za ktorých účelom páchania bola zločinecká skupina založená, z legálnej definície pojmu zločinecká skupina a po rozšírení hranice možného trestu odňatia slobody znížením zákonnej spodnej hranice, napríklad na 1 rok (obdobne ako je to napríklad v Českej republike¹). Keďže však princíp právnej istoty vyžaduje pri tvorbe práva jednoznačnú formuláciu právnych noriem a na konštatovanie existencie zločineckej skupiny sa vyžaduje naplnenie všetkých jej hmotnoprávných aspektov uvedených v ustanovení § 129 ods. 4 TZ, aj v takom prípade by bolo potrebné presne určiť pojmy upravujúce štruktúru zločineckej skupiny, ako sú napríklad „štruktúrovanosť“ či „koordinované konanie“.

2. Všeobecne k legalizácii výnosu z trestnej činnosti

Prijatím zákona č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov došlo s účinnosťou od 1. 1. 2021 k novelizácii ustanovení TZ, ktoré obsahujú skutkové podstaty legalizácie výnosu z trestnej činnosti (§ 233 až § 234 TZ, ďalej aj len „legalizácia“).

Trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti obsahuje 5 základných skutkových podstát. Naplnenie ustanovenia § 233 ods. 1 TZ (bývalý trestný čin podielníctva) predpokladá nadobudnutie, prechovávanie alebo užívanie vecí, ktorá je výnosom z trestnej činnosti spáchanej inou osobou. Keďže ide o úmyselný trestný čin, vyžaduje sa tu vedomosť páchatel'a o tom, že vec je výnosom z trestnej činnosti. Ustanovenie § 233 ods. 2 TZ postihuje klasické formy legalizácie páchatel'om, ktorý je spravidla aj páchatel'om trestného činu, ktorým bol výnos získaný (predikatívny trestný čin). Ide o úmyselnú formu zavinenia, pričom v jednotlivých podustanoveniach § 233 ods. 2 TZ sú vymenované

¹ ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář*. 2 vyd. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 1375 – 1379.

konkrétne konania, ktoré táto skutková podstata trestnoprávne postihuje. Pôjde najmä o ukrytie, prevedenie alebo zmena povahy veci, ktorá je výnosom z trestnej činnosti, jej založenie, zatajenie jej existencie alebo pôvodu v trestnej činnosti. Keďže ustanovenie § 233 ods. 2 písm. b/ TZ obsahuje výraz „alebo s ňou inak nakladá“ a ustanovenie § 233 ods. 2 písm. c/ TZ obsahuje výraz „najmä tým“, je zrejmé, že výpočet konaní v týchto ustanoveniach bude iba demonštratívny. Navyše, na naplnenie ustanovenia § 233 ods. 2 písm. b/ TZ bude potrebné preukázať aj existenciu motívu konania „v úmysle umožniť sebe alebo inému uniknúť trestnému stíhaniu, trestu alebo ochrannému opatreniu alebo ich výkonu“.

Pri posudzovaní toho, čo už je trestným činom legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 TZ a čo túto skutkovú podstatu ešte nenapĺňa, je potrebné dôsledne určiť, kde je hranica dokončenia predikatívneho trestného činu. Až konanie nasledujúce po dokončení predikatívneho trestného činu je totiž možné považovať za legalizáciu výnosu z trestnej činnosti, keďže výnos z trestnej činnosti musí najskôr existovať, aby ho bolo možné legalizovať. Klasické spotrebovanie výnosu z trestnej činnosti bude ešte dokončením predikatívneho trestného činu. Ak teda páchatel' v rámci trestného činu krádeže odcudzí finančnú hotovosť a za túto hotovosť si čokoľvek kúpi, pôjde ešte stále o dokončovanie trestného činu krádeže.² To isté by platilo aj v prípade, ak páchatel' odcudzí akúkoľvek vec, ktorú následne predá. Ako trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti nebude kvalifikované ani prechovávanie či užívanie výnosu z trestnej činnosti, pokiaľ tak bude vykonávané priamo páchatel'om predikatívneho trestného činu. Pokiaľ by však osoba odlišná od páchatel'a predikatívneho trestného činu vedome nadobudla vec pochádzajúcu z trestného činu, túto vec by určitú dobu prechovávala alebo užívala, následne by takúto vec predala, dopustila by sa tým už viacčinného súbehu trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 TZ spolu s trestným činom legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 písm. a) TZ.

Pri páchaní predikatívneho trestného činu a trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti pôjde vždy o dva samostatné skutky, a to aj napriek tomu, že z hľadiska konania sa môžu vzájomne čiastočne prekrývať. Obidva trestné činy sa však musia dať samostatne skutkovo popísať so všetkými obligatórnymi znakmi obidvoch skutkových podstát. Jednočinný súbeh predikatívneho trestného činu a trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti je síce vylúčený, ale legalizácia výnosu z trestnej činnosti časovo nadväzuje na skorší predikatívny trestný čin. Samotná legalizácia je však už samostatným konaním, ktorým má byť zastretý pôvod výnosu z trestnej činnosti.³

Ustanovenie § 233a TZ obsahuje dve základné skutkové podstaty nedbanlivostných trestných činov legalizácie výnosu z trestnej činnosti a ustanovenie § 234 TZ považuje za spáchanie trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti aj prípady, keď osoba

² Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 3. 6. 2020, sp. zn. 6Tdo/413/2020, pozri aj ŠAMKO, P. Trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti a zdrojový trestný čin – základné východiská a praktické príklady, [online], 2023, [cit. 25. 01. 2025]. Dostupné na: <<https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1267-trestny-cin-legalizacie-vynosu-z-trestnej-cinnosti-a-zdrojovy-trestny-cin-zakladne-vychodiska-a-prakticke-priklady>>.

³ Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 30. 6. 2021, sp. zn. 5Tdo/591/2021.

neohlási skutočnosti nasvedčujúce tomu, že iný spáchal trestný čin legalizácie podľa § 233 alebo § 233a TZ alebo trestný čin financovania terorizmu podľa § 419c TZ, alebo neobvyklú obchodnú operáciu⁴, pričom mu takáto povinnosť vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie.

3. Vzájomné súvislosti

Z pohľadu určenia okamihu dokončenia predikatívneho trestného činu spáchaného zločineckou skupinou bude preto samotné priame prerozdelenie výnosu z trestnej činnosti⁵ medzi jednotlivých jej členov len a výlučne dokončovaním páchania predikatívnej trestnej činnosti zločineckou skupinou (nech by samotné rozdelenie napríklad finančných prostriedkov bolo vykonané aj formou prevodov z bankového účtu, ktorého prostredníctvom bol výnos z trestnej činnosti zločineckou skupinou získaný) a nebude sa takéto konanie posudzovať ako trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti. Obdobný záver platí aj pre ďalšie financovanie činnosti zločineckej skupiny, keď nepôjde o legalizáciu výnosu z trestnej činnosti, ale len o spotrebovávanie výnosu pochádzajúceho z predikatívnej trestnej činnosti. Legalizáciou výnosu z trestnej činnosti bude len také konanie zločineckej skupiny, resp. jej členov, ktoré bude spravidla nasledovať aj po dokončení predikatívneho trestného činu (fáza dokončovania sa môže prelínať s počiatkovou fázou legalizácie).

Zjednodušene je možné uviesť, že pod dokončovaním predikatívneho trestného činu je potrebné rozumieť všetko, čo dáva zmysel aj pre rozhodnutie o spáchaní konkrétneho predikatívneho trestného činu, t. z. fáza dokončovania predikatívneho trestného činu je ukončená okamihom, keď páchatel' skutočne nadobudne taký neoprávnený prospech, ktorý je možné považovať za výnos z trestnej činnosti a ktorý má pre páchatel'a zmysel vo vzťahu k jeho ďalšiemu využitiu, a to či už spotrebovaniu, alebo jeho legalizácii.

Pri trestnom čine založenia, zosnovania alebo podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ ide o úmyselný trestný čin, a teda každý z členov zločineckej skupiny pôsobí v tejto skupine za účelom priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody pre svoju osobu⁶. Je teda zrejmé, že len tá okolnosť, že výnos z trestnej činnosti sa dostane do dispozície jedného z členov tejto skupiny, nebude považovaná za dokončenie páchania zdrojového trestného činu za predpokladu, že tento výnos je určený na ďalšie priame rozdelenie aj ďalším členom zločineckej skupiny. Iná situácia by, samozrejme, nastala za predpokladu, že by bol tento výnos určený (po jeho získaní jedným z členov zločineckej skupiny) na legalizáciu tohto výnosu a až po legalizácii by malo dôjsť k jeho prerozdeleniu ostatným členom zločineckej skupiny. Podstatným tu teda bude predstava členov zločineckej skupiny o tom, ako naložia s nelegalizovaným výnosom.

⁴ § 4 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁵ Obsah pojmu výnos z trestnej činnosti pozri § 130 ods. 9 TZ

⁶ § 129 ods. 4 TZ.

Vzťah medzi činnosťou zločineckej skupiny a páchaním trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti môže mať minimálne tri základné formy.

Prvou formou vzťahu je taký prípad, keď je zločinecká skupina založená len na účelom páchania trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti, teda činnosť členov zločineckej skupiny bude založená na vytváraní rôznych legalizačných štruktúr, v rámci ktorých budú výnos z trestnej činnosti po jeho prevzatí legalizovať.

Samotné (úmyselné) nadobudnutie výnosu z trestnej činnosti by bolo zo strany inej osoby len trestným činom podľa § 233 ods. 1 TZ. Ak však dôjde k nadobudnutiu (prechovávaniu či užívaniu) výnosu z trestnej činnosti zločineckou skupinou, a to výlučne za účelom jeho legalizácie jedným zo spôsobov uvedeným v ustanovení § 233 ods. 2 TZ, pôjde už o súbeh trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ a trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 TZ (nadobudnutie, prechovávanie či užívanie výnosu zločineckou skupinou nebude kvalifikované aj podľa § 233 ods. 1 TZ). Pokiaľ by nedošlo aj ku konaniu niektorým spôsobom vymedzeným v ustanovení § 233 ods. 2 TZ, je možné takéto konanie posúdiť ako niektoré z vývinových štádií trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti⁷, samozrejme, po zohľadnení toho, že samotná základná skutková podstata trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 TZ je prečinom (t. z. príprava v tomto prípade nebude trestná). Nezávisle od vývinového štádia trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti bude už samotným členstvom v zločineckej skupine alebo činnosťou pre ňu (§ 129 ods. 6 TZ), resp. jej podporou (§ 129 ods. 7 TZ) naplnená skutková podstata podľa § 296 TZ.

Pôjde o situácie, keď bude páchaných viac predikatívnych trestných činov páchatelmi, ktorí nie sú členmi zločineckej skupiny (resp. aj o situácie, keď páchatel predikatívneho trestného činu je členom „legalizačnej“ zločineckej skupiny, avšak medzi ním spáchaným trestným činom a činnosťou zločineckej skupiny legalizujúcej príjem neexistuje žiadna príčinná súvislosť) – v takomto prípade nemusia členovia zločineckej skupiny ani len poznať páchatelov predikatívnych trestných činov, a preto je potrebné dôsledne preukazovať vedomosť členov zločineckej skupiny o tom, že legalizované výnosy pochádzajú z trestnej činnosti a, samozrejme, po objektívnej stránke je potrebné v rámci tzv. predbežnej otázky preukazovať, z akej konkrétnej trestnej činnosti výnos pochádza.

Dokazovaniu existencie predikatívneho trestného činu sa budeme venovať v inej časti tohto článku, pretože ide o problematiku, ktorá sa vyskytuje pri všetkých formách vzťahov zločineckej skupiny a trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti.

K vedomosti členov zločineckej skupiny o tom, že legalizované výnosy pochádzajú z trestnej činnosti, je potrebné uviesť, že o zločineckú skupinu pôjde len v tom prípade, ak činnosť zločineckej skupiny bude zameraná na úmyselnú formu trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 TZ⁶. Samozrejme, že samotná zločinecká skupina je zakladaná v úmysle páchať trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti, a preto sa predpokladá, že akákoľvek legalizovaná vec, ktorej pôvod nie je známy, má svoj pôvod v trestnej činnosti. Takýto predpoklad má však svoj význam vo vyšetrovaní,

⁷ § 13 TZ (príprava na zločin), § 14 TZ (pokus trestného činu).

avšak nebude postačujúci pre odsudzujúci rozsudok. Súčasťou legalizačnej štruktúry zločineckej skupiny totiž môžu byť (a veľmi často aj sú) legálne podnikateľské subjekty, do ktorých sú vkladané výnosy z trestnej činnosti, pričom tieto výnosy môžu tvoriť dokonca len veľmi malú časť z celkových výnosov takýchto legalizačných štruktúr. Naplnenie základnej skutkovej podstaty legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 2 TZ sa však výslovne viaže na výnos pochádzajúci z trestnej činnosti a preto aj páchatelia tohto trestného činu musia mať vedomosť o tom, že konkrétny legalizovaný výnos pochádza z trestnej činnosti. Nie je pritom nevyhnutné, aby takúto vedomosť mali všetci členovia zločineckej skupiny vo vzťahu ku všetkým takýmto príjmom, pretože relevancia riešenia otázky o tom, či (ktorého člena zločineckej skupiny) vedomosť o pôvode výnosu v trestnej činnosti bude dôležitá, je už závislá od štruktúry konkrétnej skupiny a od del'by úloh v nej.

Ďalšiu formu vzťahu medzi zločineckou skupinou a trestným činom legalizácie výnosu z trestnej činnosti predstavuje prípad, keď zločinecká skupina legalizuje výnos zo svojej vlastnej trestnej činnosti. V takom prípade len samo nadobudnutie, prechovávanie alebo užívanie výnosov z trestnej činnosti členmi zločineckej skupiny (bez legalizácie výnosov) bude považované za dokončovanie predikatívnych trestných činov. Pri posúdení vzťahu predikatívneho trestného činu a trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti pôjde o viacčinný súbeh, avšak obidva samostatné trestné činy budú spáchané zločineckou skupinou, takže k spáchaniu týchto trestných činov bude pristupovať ešte aj spáchanie trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ.

Poslednou základnou možnosťou vzťahu medzi činnosťou zločineckej skupiny a páchaním trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti je taký vzťah, keď zločinecká skupina pácha len predikatívnu trestnú činnosť a legalizáciu výnosov z takejto trestnej činnosti vykonáva (najmä v jednotlivom prípade) iná osoba, resp. iné osoby. Pôjde o legalizáciu časti výnosov z trestnej činnosti zločineckej skupiny, ktorá nebola použitá na spotrebovanie zločineckou skupinou. V takom prípade však už nemusí byť legalizácia vykonávaná formou úmyselného zavinenia (vedomosti legalizujúcej osoby o pôvode výnosov v trestnej činnosti). Ak by sa však preukázala vedomosť legalizujúcej osoby o pôvode v trestnej činnosti spáchanej zločineckou skupinou, potom by takéto konanie legalizujúcej osoby mohlo byť (v závislosti od okolností) kvalifikované okrem ustanovenia § 233 ods. 2 TZ aj ako založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny podľa § 296 TZ, a to v prípade, ak by konaním legalizujúcej osoby došlo aj k naplneniu ustanovenia § 129 ods. 6 TZ („je činný pre zločineckú skupinu“) alebo ustanovenia § 129 ods. 7 TZ („podporuje zločineckú skupinu“). Tu však treba zdôrazniť, že ak by bol skutok páchatel'a legalizujúceho výnos z trestnej činnosti kvalifikovaný vo vzťahu k jeho osobe aj ako založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny podľa § 296 TZ (vo forme činnosti pre zločineckú skupinu alebo vo forme podpory zločineckej skupiny v nadväznosti na ustanovenia § 129 ods. 6, 7 TZ), nemôže byť pri trestnom čine legalizácie výnosu z trestnej činnosti použitý znak „ako člen nebezpečného zoskupenia“ podľa § 233 ods. 5 písm. c/ TZ ako okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby,

pretože osoba vystupujúca v takomto procesnom postavení nie je členom zločineckej skupiny.⁸

Pri tomto type vzťahu môže dôjsť aj k situácii, keď sa člen zločineckej skupiny vopred dohodne s ďalšou osobou, že tejto ďalšej osobe budú zo strany členov zločineckej skupiny odovzdávané výnosy (veci) pochádzajúce z trestnej činnosti zločineckej skupiny a táto ďalšia osoba ich bude predávať a finančné prostriedky za predaj týchto vecí odovzdávať späť členom zločineckej skupiny. V takom prípade by konanie tejto ďalšej osoby nebolo kvalifikované ako trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti, ale ako dokončovanie predikatívneho trestného činu, ktoré by bolo v závislosti od postavenia tejto ďalšej osoby v štruktúre zločineckej skupiny množné spáchať v súbehu s trestným činom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 TZ (ak by bola táto ďalšia osoba členom zločineckej skupiny), prípadne v nadväznosti na ustanovenie § 129 ods. 6, ods. 7 TZ (ak by táto ďalšia osoba nebola členom zločineckej skupiny, ale bola by pre zločineckú skupinu činná alebo by ju svojím konaním podporovala).

V praxi je možné stretnúť sa aj so situáciou, keď sú jednotliví členovia zločineckej skupiny „vyplácaní“ (odmeňovaní) za činnosť v zločineckej skupine prostredníctvom fiktívneho zamestnania alebo fiktívnych obchodných vzťahov s legalizačnými schémami zločineckej skupiny. Aj v takomto prípade však platí, že pokiaľ by došlo k vyplácaniu členov priamo z výnosu z trestnej činnosti (t. j. napr. nelegalizovanými finančnými prostriedkami), išlo by o dokončovanie predikatívneho trestného činu, a nie o legalizovanie výnosu z trestnej činnosti. Ak by však bol výnos z trestnej činnosti vyplácaný jednotlivým členom zločineckej skupiny už ako legalizovaný, zastávame názor, že v takom prípade pôjde okrem kvalifikácie podľa § 296 TZ (spolu s kvalifikáciou prislúchajúcou k predikatívne trestnému činu, ak sa na ňom odmeňovaný člen zločineckej skupiny podieľal) aj o kvalifikáciu podľa § 233 ods. 2 TZ za trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti, a to aj vo vzťahu ku konkrétnemu vyplácanému členovi zločineckej skupiny. Za dokončenie predikatívneho trestného činu vo vzťahu k vyplácanému členovi zločineckej skupiny by bolo potrebné považovať v takom prípade okamih uzatvorenia fiktívneho pracovného vzťahu alebo fiktívneho obchodného vzťahu, pretože už v takom prípade získava vyplácaný člen zločineckej skupiny inú nepriamu výhodu (§ 129 ods. 4 TZ). Špecifikum takejto situácie spočíva v tom, že fáza dokončovania predikatívneho trestného činu sa časovo a aj skutkovo prelína s napĺňaním skutkovej podstaty trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti, aj keď ide v skutočnosti o dva samostatné skutky.

4. Problematika dokazovania predikatívneho trestného činu

Vo všetkých vzájomných vzťahoch medzi činnosťou zločineckej skupiny a trestným činom legalizácie výnosu z trestnej činnosti je potrebné skúmať existenciu predika-

⁸ Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. 11. 2014, sp. zn. 2To/9/2014; stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. 06. 2021, sp. zn. Tpj 40/2021; pozri aj ŠAMKO, P. Trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti, jej páchatel' a špecifické prípady spájané s legalizáciou, [online], 2023, [cit. 25. 01. 2025]. Dostupné na: <<https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1279-trestny-cin-legalizacie-vynosu-z-trestnej-cinnosti-jej-pachatel-a-specificke-pripady-spajane-s-legalizaciou>>.

tívneho trestného činu, a to formou tzv. predbežnej otázky (§ 7 TP)⁹. Vzhľadom na túto skutočnosť je zrejmé, že trestné konanie je možné viesť aj len samostatne pre trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti.¹⁰ Posúdenie predbežnej otázky vo vzťahu ku predikatívnemu trestnému činu je otázkou viny, pričom výsledkom konania iného orgánu, aplikujúceho právo o otázke existencie či neexistencie výnosu z trestnej činnosti, nie je orgán činný v trestnom konaní alebo súd rozhodujúci v merite o spáchaní trestného činu legalizácie viazaný. Samozrejme, že ak by bolo vykonávané trestné konanie o trestnom čine legalizácie samostatne, dôležitým bude najmä preukázanie existencie predikatívneho trestného činu. Už bolo uvedené, aké bude mať dôsledky na kvalifikáciu konania osoby legalizujúcej výnos z trestnej činnosti jej vedomosť, že išlo o predikatívny trestný čin spáchaný zločineckou skupinou. Z uvedeného dôvodu má preto v rámci dokazovania o predikatívnom trestnom čine pri posudzovaní tzv. predbežnej otázky význam skúmať aj to, či bol alebo nebol predikatívny trestný čin spáchaný zločineckou skupinou a či mala alebo nemala osoba legalizujúca výnos z trestnej činnosti o tomto vedomosť.

Keďže pri riešení predbežnej otázky o predikatívnom trestnom čine a o existencii zločineckej skupiny ide v tomto prípade o otázku viny vo vzťahu k spáchaniu trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti, orgán posudzujúci predbežnú otázku nie je viazaný výsledkami iných konaní, a to dokonca ani výsledkom rozhodnutia iného orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o merite veci vo vzťahu k spáchaniu predikatívneho trestného činu zločineckou skupinou.¹¹ Napokon, už aj z dikcie ustanovení § 285 písm. a) TP a § 215 ods. 1 písm. a) TP vyplýva, že napríklad rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní či súdu o tom, že skutok predikatívneho trestného činu sa nestal, je odôvodniteľný aj len takým záverom, že to nebolo dokázané alebo že existuje na takéto konštatovanie dostatočne odôvodnený záver. Dôležité je aj to, že takéto skutkové závery sa viažu nielen na dôkazný stav, ale aj na časové obdobie, v ktorom je takýto záver orgánu aplikujúceho právo vyslovený. Je teda zrejmé, že predchádzajúce závery orgánu rozhodujúceho v merite veci o predikatívnom trestnom čine spáchanom zločineckou skupinou už nemusia byť v čase posudzovania predbežnej otázky orgánu rozhodujúceho v merite o legalizácii aktuálne. Aj napriek tejto skutočnosti však platí, že pri nezmenenom skutkovom (dôkaznom) stave by mali byť závery obidvoch orgánov totožné, z čoho potom vyplýva záver, že ak orgán rozhodujúci v merite veci o legalizácii posudzuje predbežnú otázku o spáchaní predikatívneho trestného činu zločineckou skupinou až po meritórnom rozhodnutí o tomto predikatívnom trestnom čine so záverom o tom, že skutok sa nestal alebo nie je trestným činom, potom by pri nezmenenom skutkovom stave z konania o predikatívnom trestnom čine mal byť záver posudzovania predbežnej otázky orgánu rozhodujúceho v merite veci o legalizácii výnosu z trestnej činnosti totožný, a to už len vzhľadom na predbežný charakter inštitútu predbežnej otázky.

⁹ ČENTĚŠ, J., KURILOVSKÁ, L., ŠIMOVIČEK, I., BURDA, E. a kol. *Trestný poriadok I., § 1 – 195*. Bratislava : C. H. Beck, 2021, s. 61 – 63.

¹⁰ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. 02. 2020, sp. zn. 2Tdo/74/2018.

¹¹ Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 19. 05. 2015, sp. zn. III. ÚS 219/2015.

V praxi však môžu nastať prípady, keď si orgán konajúci v merite o legalizácii výnosu z trestnej činnosti posúdi predbežnú otázku o spáchaní predikatívneho trestného činu zločineckou skupinou odlišne, ako tomu bude v konaní o merite veci vo vzťahu k spáchaniu samotného predikatívneho trestného činu.

Tu treba ale zdôrazniť, že samotné odlišné rozhodnutie iného orgánu (rozhodujúceho v merite o predikatívnom trestnom čine) ešte nemusí byť dostatočným dôvodom na povolenie obnovy konania, keďže súd rozhodujúci v merite o legalizácii výnosu z trestnej činnosti nie je takýmto rozhodnutím iného súdu o predikatívnom trestnom čine (keďže ide o rozhodnutie o vine) viazaný.¹² Na povolenie obnovy konania nemusí byť postačujúce len predloženie tohto „nového“ rozhodnutia, ale bolo by potrebné označiť aj nové dôkazy (súdu skôr neznáme), ktoré sú spôsobilé odôvodniť iný záver o predbežnej otázke vo vzťahu k spáchaniu predikatívneho trestného činu.

Z tejto argumentácie je zrejmé, že aj dokazovanie spáchania predikatívneho trestného činu za účelom následného posúdenia predbežnej otázky k tejto problematike v konaní o trestnom čine legalizácie musí mať pred meritórnym rozhodovaním o vine za spáchanie trestného činu legalizácie parametre (rozsah) dokazovania o vine za spáchanie predikatívneho trestného činu, avšak len vo vzťahu k tým skutkovým okolnostiam, ktorých existenciu je potrebné preukázať vo vzťahu k rozhodovaniu o vine za spáchanie trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti. Zjednodušene je možné uviesť, že pri posudzovaní predbežnej otázky o spáchaní predikatívneho trestného činu je potrebné najskôr si vymedziť tie skutkové okolnosti, ktoré sú nevyhnutné na meritórne rozhodnutie o legalizácii výnosu z trestnej činnosti, a tie, ktoré na meritórne rozhodnutie potrebné nie sú (napr. totožnosť páchatel'a predikatívneho trestného činu, samozrejme, za preukázania, že ním nebol páchatel' legalizácie). Následne je dokazovanie k potrebným skutkovým okolnostiam nevyhnutné vykonať v kvalite nevyhnutnej na rozhodnutie o uznání viny za predikatívny trestný čin tak, ako by ich vykonal orgán rozhodujúci v merite o predikatívnom trestnom čine. Samozrejme, že napríklad pri výsluchoch svedkov nemusí orgán rozhodujúci v merite veci o legalizácii vykonávať výsluchy osobne, ak boli v konaní o merite veci k predikatívnemu trestnému činu vykonané zákonným spôsobom a o vierohodnosti ich obsahu nie sú žiadne relevantné pochybnosti, ale súd vykoná len zápisnice o výsluchoch svedkov ako listinné dôkazy v zmysle ustanovenia § 269 TP. Pod kvalitou dokazovania na účely posúdenia predbežnej otázky v konaní o legalizácii v rozsahu uznania viny v konaní o predikatívnom trestnom čine je teda potrebné rozumieť nie formu vykonania dôkazov, ale to, že ani jeden relevantný dôkaz ku skutkovej okolnosti dôležitej na rozhodnutie o predbežnej otázke nebude z hľadiska jeho vykonania a hodnotenia opomenutý.

V rámci dokazovania skutkových okolností dôležitých na posúdenie predbežnej otázky v konaní o legalizácii výnosu z trestnej činnosti je pre naplnenie objektívnej stránky trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti potrebné dokazovať existenciu predikatívneho trestného činu, existenciu zločineckej skupiny a existenciu vzťahu medzi výnosom z predikatívneho trestného činu a činnosťou zločineckej skupiny. Pre

¹² Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. 04. 2014, sp. zn. 6Tost/30/2013.

naplnenie subjektívnej stránky trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti je potrebné dokazovať naplnenie vedomosti páchatel'a legalizácie výnosu z trestnej činnosti (a to aspoň v rovine uzrovnutia)¹³ o tom, že finančné prostriedky pochádzajú z trestnej činnosti.¹⁴

Jednotlivé hmotnoprávne znaky zločineckej skupiny sú uvedené v ustanovení § 129 ods. 4 TZ a delia sa na štrukturálne (štruktúrovanosť, najmenej tri osoby, existencia počas určitého časového obdobia a koordinované konanie) a znaky definujúce účel založenia skupiny [cieľ spáchať jeden alebo viac zločinov, trestný čin podľa § 233 TZ alebo niektorý z korupčných trestných činov a potom páchanie (spáchanie) označených trestných činov za účelom priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody]. V nadväznosti na výklad definície zločineckej skupiny senátom 4T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky¹⁵ je pri posudzovaní existencie či neexistencie zločineckej skupiny potrebné zisťovať, či sú prítomné znaky vertikálneho členenia skupiny, musia existovať stupne nadriadenosti a podriadenosti a v rámci tejto štruktúry musia existovať aj prvok kontroly a prvok vyvodzovania dôsledkov pre neplnenie pokynov.

Keďže zločinecké skupiny sú založené aj na tzv. zálohových platbách, keď sú za určité služby zločineckej skupiny vo forme spáchania konkrétneho trestného činu vopred zaplatené finančné prostriedky, vylúčené nie je ani spáchanie predikatívneho trestného činu v štádiu prípravy alebo pokusu.¹⁶

Záverom je potrebné uviesť aj to, že rozsah dokazovania potrebného na posúdenie predbežnej otázky vo vzťahu k spáchaniu predikatívneho trestného činu (či napríklad aj k existencii zločineckej skupiny) sa mení v závislosti od štádia konania. Vo fáze začatia trestného stíhania za trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti je potrebné vykonať dokazovanie o existencii predikatívneho trestného činu len v rozsahu, aby bolo možné popísať skutok predikatívneho trestného činu tak, aby nemohol byť zamenený s iným. Následne vo fáze rozhodovania o vine obvineného za spáchanie trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti by už malo byť vykonané dokazovanie k existencii predikatívneho trestného činu vo vzťahu ku všetkým relevantným skutkovým okolnostiam (t. j. okrem takých skutkových okolností, ako napr. totožnosť páchatel'a predikatívneho trestného činu, v závislosti od konkrétnych okolností nemusí byť dokazovaný ani presný čas alebo miesto jeho spáchania) v rozsahu potrebnom na vyslovenie viny aj za samotný predikatívny trestný čin. Súčasťou popisu skutku pri rozhodnutiach o začatí trestného stíhania, vznesení obvinenia, obžalobe či rozsudku musí byť aj popis predikatívneho trestného činu, keďže aj tieto okolnosti sú dôležité na uznanie viny páchatel'a za spáchanie trestného činu legalizácie výnosu z trestnej činnosti. Teda ak je páchatel' vypočúvaný napríklad už vo fáze konania pred vznesením obvinenia v procesnom postavení podozrievaného (§ 33b TP), má právo na primerané vysvetlenie okolností zakladajúcich podozrenie

¹³ § 15 písm. b/ TZ.

¹⁴ Rozsudok Krajského súdu Košice z 24. 01. 2023, sp. zn. 8To/81/2021.

¹⁵ Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. 01. 2023, sp. zn. 4Tostš/1/2023.

¹⁶ STRÉMY, T., REPA, O., BAĎO, T. *Legalizácia výnosu z trestnej činnosti*. Bratislava : C. H. Beck, 2023, s. 74 – 75.

voči nemu, teda mal by byť oboznámený aj so skutkom predikatívneho trestného činu minimálne v rozsahu opisu „hrubých rysov“ (za splnenia podmienok nezameniteľnosti skutku), z ktorého je zrejмый pôvod (majúci základ v konkrétnom trestnom čine) a výška výnosu z trestnej činnosti.

Záver

Riešenie predbežnej otázky vo vzťahu k predikatívnemu trestnému činu (a k existencii „štruktúry“ zločineckej skupiny a príčinnej súvislosti medzi činnosťou zločineckej skupiny a spáchaním predikatívneho trestného činu) musí vychádzať z dokazovania a z hodnotenia vykonaného dokazovania, ktoré musia mať vždy určitú kvalitu určenú v závislosti od štádia trestného konania.

Pri hodnotení predbežnej otázky vo vzťahu k existencii zločineckej skupiny je potrebné vychádzať z jednotnej definície zločineckej skupiny bez ohľadu na druh trestnej činnosti, ktorej páchanie sa jej kladie za vinu, ale po zohľadnení jej „štruktúry“ z toho pohľadu, akú konkrétnu trestnú činnosť dokáže takáto „štruktúra“ páchať.

Od záverov hodnotenia predbežnej otázky vo vzťahu k existencii či neexistencii zločineckej skupiny a od záverov hodnotenia vedomosti osoby legalizujúcej výnos z trestnej činnosti o pôvode výnosu z trestnej činnosti v konaní zločineckej skupiny bude závisieť aj kvalifikácia konania páchatel'a legalizujúceho výnos z trestnej činnosti.

Literatúra

- ČENTĚŠ, J., KURILOVSKÁ, L., ŠIMOVČEK, I., BURDA, E. a kol. *Trestný poriadok I., § 1 – 195*. Bratislava : C. H. Beck, 2021
- STRĚMY, T., REPA, O., BAĎO, T. *Legalizácia výnosu z trestnej činnosti*. Bratislava : C. H. Beck, 2023
- ŠÁMAL, P. a kol. *Trestní zákonník I. § 1 až 139. Komentář. 2 vyd.* Praha : C. H. Beck, 2012
- ŠAMKO, P. Trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti a zdrojový trestný čin – základné východiská a praktické príklady, [online], 2023, [cit. 25.01.2025]. Dostupné na: <<https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1267-trestny-cin-legalizacie-vynosu-z-trestnej-cinnosti-a-zdrojovy-trestny-cin-zakladne-vychodiska-a-prakticke-priklady>>
- ŠAMKO, P. Trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti, jej páchatel' a špecifické prípady spájané s legalizáciou, [online], 2023, [cit. 25.01.2025]. Dostupné na: <<https://www.pravnelisty.sk/clanky/a1279-trestny-cin-legalizacie-vynosu-z-trestnej-cinnosti-jej-pachatel-a-specificke-pripady-spajane-s-legalizaciou>>